

21. 3. 2002

ID: 16132

Nesprávné označení účastníka řízení a jeho důsledky

Závěr o neexistenci subjektu, který je účastníkem řízení, je možné učinit až poté, kdy jsou odstraněny závady v označení tohoto subjektu a je zjištěno, že řízení se měl účastnit jako účastník řízení někdo, kdo způsobilost být účastníkem řízení nemá.

Závěr o neexistenci subjektu, který je účastníkem řízení, je možné učinit až poté, kdy jsou odstraněny závady v označení tohoto subjektu a je zjištěno, že řízení se měl účastnit jako účastník řízení někdo, kdo způsobilost být účastníkem řízení nemá.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 763/2001, ze dne 27.2.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce M. R., proti žalovanému E. s.r.o., o 12.271,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Prostějově pod sp. zn. 4 C 11/99, o dovolání žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. listopadu 2000 č.j. 19 Co 493/99-68, tak, že usnesení krajského soudu se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobce se žalobou podanou u Okresního soudu v Prostějově dne 5.1.1999 (posléze změněnou se souhlasem soudu prvního stupně) domáhal, aby mu žalovaný zaplatil na odstupném poskytovaném při rozvázání pracovního poměru 12.271,- Kč s 20% úrokem od 16.12.1998 do zaplacení. Žalobu zdůvodnil zejména tím, že se žalovaným rozvázal pracovní poměr dohodou z důvodu uvedeného v ustanovení § 46 odst.1 písm. c) zák. práce a že má proto nárok na odstupné. Jako žalovaného označil "U. p. s.r.o., S. 6, P."

Okresní soud v Prostějově rozsudkem ze dne 14.6.1999 č.j. 4 C 11/99-44 žalobě vyhověl a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 7.512,50 Kč k rukám advokátky a že žalovaný je povinen zaplatit "Českému státu na účet Okresního soudu v Prostějově" na soudním poplatku 500,- Kč a "na svědečném" 674,- Kč. Po provedeném dokazování dospěl k závěru, že pracovní poměr žalobce u žalovaného byl rozvázán dohodou uzavřenou z důvodu organizačních změn a že proto žalobci náleží podle ustanovení § 60a zák. práce požadované odstupné. Ze záhlaví rozsudku vyplývá, že za žalovaného považoval "E. s.r.o. se sídlem v P., S. č. 6".

K odvolání žalovaného Krajský soud v Brně usnesením ze dne 8.11.2000 č.j. 19 Co 493/99-68 rozsudek prvního soudu stupně ve věci samé a ve výroku o náhradě nákladů řízení mezi účastníky

zrušil a řízení zastavil, ve výroku o povinnosti žalovaného zaplatit soudní poplatek změnil tak, že žalovanému se povinnost zaplatit soudní poplatek neukládá, a ve výroku o náhradě nákladů řízení státu změnil tak, že žalobci uložil, aby zaplatil "českému státu na účet Okresního soudu v Prostějově na svědečném" 674,- Kč; současně rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit společnosti "E. s.r.o. se sídlem v P., S. č. 6" na náhradě nákladů řízení 11.796,50 Kč "na účet" advokátky. Odvolací soud vycházel ze závěru, že žalobce v žalobě označil za žalovaného "U. p.s.r.o., S. 6, P.". Z výpisu z obchodního rejstříku zjistil, že společnost "U. p. s.r.o." byla zapsána do obchodního rejstříku dne 30.9.1997, že dne 2.12.1998 změnila obchodní jméno na E. s.r.o. a že tato společnost "má IČO". Odvolací soud dovodil, že "v době podání žaloby" žalobce označil za žalovaného "neexistující subjekt, a to nejen pokud jde o obchodní jméno, ale i pokud jde o IČO tohoto subjektu". Protože žaloba byla podána proti někomu, kdo nemá způsobilost být účastníkem řízení, protože tento nedostatek podmínky řízení nelze odstranit a protože uvedený nedostatek podmínky řízení nemůže být "zhojen" ani změnou označení žalovaného, je třeba řízení podle ustanovení § 104 odst.1 o.s.ř. zastavit.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Namítá, že - jak bylo v průběhu řízení zjištěno - obchodní společnost s dřívějším obchodním jménem U. p. s.r.o. a od 2.12.1998 s obchodním jménem E. s.r.o. nezanikla a že proto není správný závěr odvolacího soudu, podle kterého "žalovaný subjekt U. p. s.r.o." v době zahájení řízení neexistoval. Žaloba ve skutečnosti vykazovala vadu ve smyslu ustanovení § 43 o.s.ř., neboť jedna z jejích náležitostí (označení žalovaného obchodním jménem) byla uvedena nesprávně. Žalobce připouští, že v žalobě uvedl chybné identifikační číslo žalovaného. Současně ale poukazuje na to, že v posuzovaném případě nebylo identifikační číslo "zákonnou náležitostí žaloby" a že jeho chybné uvedení mohlo vést soud "výhradně k pochybám o tom, kdo je účastníkem řízení"; pochybnosti v tomto směru rovněž mohou vést pouze k postupu podle ustanovení § 43 o.s.ř. a nikoliv k závěru "o neexistenci společnosti". Žalobce navrhl, aby dovolací soud napadené usnesení zrušil a aby věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl, aby dovolací soud dovolání zamítl, neboť usnesení odvolacího soudu je správné. Uvedl, že v době podání žaloby neexistovala žádná společnost, která by byla označena obchodním jménem a identifikačním číslem, jak bylo uvedeno v žalobě. I kdyby nešlo o nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, byly dány podmínky k zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst.2 věty třetí o.s.ř.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000 - dále jen "o.s.ř." (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o.s.ř.) a že je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. c) o.s.ř., přezkoumal usnesení odvolacího soudu bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

V posuzovaném případě žalobce označil v žalobě za žalovaného "U. p. s.r.o. S. 6 P.". Ze zápisů v obchodním rejstříku vyplývá, že dne 30.9.1997 byla do obchodního rejstříku zapsána obchodní společnost s obchodním jménem "U. p. s.r.o." se sídlem v P., S. č. 6, které bylo přiděleno identifikační číslo 25502701, a že od 2.12.1998 bylo změněno obchodní jméno této obchodní společnosti na "E. s.r.o.".

Podle ustanovení § 19 o.s.ř. způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává.

Podle ustanovení § 90 první části věty o.s.ř. účastníky řízení jsou navrhovatel (žalobce) a odpůrce (žalovaný). Vymezení účastníků řízení se v tomto případě zakládá procesním způsobem; navrhovatelem (žalobcem) je ten, kdo podal u soudu návrh na zahájení řízení (žalobu), a odpůrcem (žalovaným) je ten, koho navrhovatel (žalobce) v návrhu (v žalobě) za tohoto účastníka řízení označil.

Z ustanovení § 79 odst.1 věty druhé a třetí o.s.ř. vyplývá, že v návrhu na zahájení řízení (v žalobě) musí být účastníci řízení označeni tak, aby bylo nepochybné, kdo je účastníkem řízení, aby ho nebylo možné zaměnit s někým jiným (s jinou osobou), a aby s ním soud mohl jednat. Fyzickou osobu jako účastníka řízení je proto třeba označit jménem, příjmením, povoláním a bydlištěm, popřípadě dalšími údaji umožňujícími její přesnou identifikaci (datem narození, místem podnikání apod.). Právnícká osoba se jako účastník řízení označuje uvedením obchodního jména (od 1.1.2001 obchodní firmy) nebo názvu a adresy sídla; jde-li o právníckou osobu, která se zapisuje do obchodního rejstříku, je součástí obchodního jména (od 1.1.2001 obchodní firmy) právnícké osoby - kromě jejího názvu - i dodatek označující její právní formu (§ 9 odst.2 obch. zák.). V obchodních vztazích se právnícká osoba jako účastník řízení označuje rovněž uvedením identifikačního čísla.

Jestliže žaloba obsahuje takové označení účastníků řízení, které neumožňuje jejich přesnou identifikaci, nebo jestliže je k označení účastníků řízení užito takového jména nebo příjmení (obchodního jména, od 1.1.2001 obchodní firmy), které fyzická (právnícká) osoba již v souladu s právními předpisy neužívá (např. proto, že došlo k jejich změně), anebo je-li k označení účastníka řízení, který je právníckou osobou, užito jiné identifikační číslo, než které mu bylo přiděleno, jde o nesprávné podání. Neobsahuje-li žaloba všechny údaje potřebné k označení účastníků řízení, jedná se o neúplné podání. Takovéto vady podání je soud povinen pokusit se postupem podle ustanovení § 43 o.s.ř. odstranit. Označí-li však navrhovatel (žalobce) účastníky správně (přesně a určitě) a úplně, není vadou podání okolnost, že nemají způsobilost být účastníkem řízení.

Označí-li žalobce za účastníka řízení někoho, kdo nemá způsobilost být účastníkem řízení (tedy někoho, kdo nikdy tuto způsobilost neměl, nebo někoho, kdo sice byl způsobilý být účastníkem řízení, avšak před zahájením řízení tuto způsobilost ztratil), je třeba souhlasit s odvolacím soudem v tom, že jde o nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, a že soud je povinen k tomuto nedostatku kdykoli za řízení (tedy i za odvolacího řízení) přihlídnout a řízení zastavit (§ 103, § 104 odst.1 o.s.ř.). V posuzované věci se však o takovýto případ nejedná.

Žalobce - jak vyplývá z výše uvedeného - v žalobě neoznačil (přesně a určitě) za žalovaného někoho, kdo by v době zahájení řízení (ke dni podání žaloby) neměl způsobilost být účastníkem řízení. Žalobce ve skutečnosti v žalobě označil žalovaného nesprávně, neboť k označení žalované právnícké osoby užil obchodní jméno, které v té době již neužívala, a [chybou v psaní (záměnou jedné číslice), jak vyšlo za řízení najevo] užil k jejímu označení jiné identifikační číslo, než které jí bylo ve skutečnosti přiděleno. Uvedené vady žaloby nemohou mít za následek - jak se mylně domnívá odvolací soud - závěr o tom, že by byl žalován "neexistující subjekt"; závěr v tomto smyslu bylo totiž možné učinit a řízení z tohoto důvodu zastavit jen - jak uvedeno výše - tehdy, kdyby uvedené vady v označení žalovaného byly odstraněny a bylo-li by tak nepochybné, že se řízení měl účastnit jako žalovaný někdo, kdo nemá způsobilost být účastníkem řízení. Uvedené nedostatky tedy představují

vady žaloby, o jejichž odstranění soud pečuje postupem podle ustanovení § 43 o.s.ř.; takovýto postup v projednávané věci však nebyl zapotřebí poté, co žalobce sám (srov. jeho podání ze dne 22.2.1999) uvedené vady žaloby odstranil.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu není správné. Nejvyšší soud České republiky je proto ve výroku o zrušení rozsudku soudu prvního stupně a o zastavení řízení, jakož i v akcesorických výrocích o náhradě nákladů řízení a o povinnosti žalovaného zaplatit soudní poplatek, zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 část věty za středníkem a § 243b odst. 2 věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)